

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§ IV. De dissidio Philippi Pulcri cum Bonifacio VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

Rex indignabundus obedientibus Papæ Prælatiſ & Curionibus beneficiorum fructus ſubtraxit : quippe non ante reconciliatus, cenſurisſque ſolutus, quàm eos qui paruerant, reſtitutis proventibus indemnes redderet, paucosſque qui neglecto Interdicto refractarii fuerant, debitas contumaciæ pœnas ſubire pateretur. Pontificiæ deciſioni, Agnete dimiſſâ, acquieturum ſe promiſit, ſi novum cauſæ examen inſtitui Pontifex permetteret. Conſenſit Innocentius; novumque Sueſſione Concilium coactum. At Philippus Auguſtus, non expectata Concilii definitione, Ingelburgam quam repudiaverat recepit, legitimanque conjugem ſuam eſſe profeſſus eſt.

Cauſa hæc, nova iterum argumenta ſubmiſtrat, confirmantia Sedis Apoſtolicæ auctoritatem, debitamque Pontificiſ Cenſuris reverentiam, quoties de rebus merè ſpiritualibus inter Sacerdotium & Imperium orta eſt contentio.

§. IV.

De Diſſidio Philippi Pulcri cum Bonifacio VIII.

Optandum foret ut ſcandalum hac occaſione univerſæ Eccleſiæ datum æterno ſilentio premeretur. Sed cum rei huiusce memoriam non deſinant continuoſ refricare Novatores; ſolâ facti expoſitione apparebit, nullum cauſæ eorum peſſimæ præjudicium accedere, nullumque Spirituali S. Sedis auctoritati detrimentum.

Hæc tam funeſta Philippum inter & Bonifacium diſſenſio orta eſt ex quadam Pontificiſ

cis

eis Bulla, quâ, nullâ Galliae factâ mentione, universis Ecclesiasticis probibebat Pontifex, ne quovis titulo aut prætextu pecunia daretur Principibus ex suorum proventibus beneficiorum. Rex vicissim, nullâ factâ mentione Romæ, edito Decreto subditis suis prohibuit ne extra regni limites pecunia transferretur. Modico post hæc tempore, cum Bonifacius Galliam inter & Angliam arbiter esset electus, ambobus Regibus Bullam Pontifex misit, quâ sub poena excommunicationis præcipiebat, ut pactam ad tempus induciarum moram prorogarent. Pupugit Philippum hæc præcipiendi auctoritas. Nihilominus in Bullæ promulgationem consensit; additâ tamen Protestatione, quâ declarabat, *Ad se solum pertinere regni sui curam & regimen, nullumque se, quantum ad hoc, superiorem agnoscere. . . . proinde nec se nec regnum suum ullis Pontificis censuris, similem ob causam latis, ligari posse: ceterum, quantum ad spiritualia attinet, Pontificis se auctoritatem agnoscere Prædecessorum suorum exemplo, omnemque, quam patri filius debet, Ecclesia Capiti ejusdemque Decretis reverentiam habiturum.*

Non videbatur Bonifacius hanc Regis protestationem iniquo animo ferre. Quin potius priorem Bullam explicuit, ac Ludovicum Philippi avum Sanctorum catalogo solemni ritu adscripsit. Animo sincero reconciliati videbantur. Brevi tamen succrescentibus simultatibus novis, Pontifex indicto Romæ Concilio, ut ad id celebrandum convenirent, Galliae Episcopis præcepit. Vetuit Rex ipsosque Parisios convenire jussit, ubi Guilielmus Nogaretus, Papæ accusatorem se professus

Instrum.
dissidii
Philippi
cum Boni-
facio.

fessus, Regem rogavit ut universale Concilium congregari curaret, juberetque auctoritate Concilii titulo & honore Pontificatus exui Bonifacium, velut in Petri Cathedram intrusum, hæreticumque, atque enormium criminum reum. Petrus Flottus eodem supercilio loquebatur. Contrà Bonifacius Romæ Concilium celebrabat, ad quod, non obstante severâ Philippi prohibitione, quadraginta & amplius Galliarum Archiepiscopi Episcopique confluxerant. Concilio finito Pontifex celebrem Bullam quæ incipit *Unam sanctam* promulgavit.

Novum Parisiis Conventum Rex instituit. Pontifex Legato suo mandavit ut Regi significaret innodatum se esse vinculo excommunicationis. Rex Episcoporum Gallorum, qui ad Romanum Concilium se contulerant, bona temporalia sibi vindicavit; aliumque rursus Conventum instituit, in quo appellari jussit, ac ipsemet à Censuris Bonifacii vel ad futurum Generale Concilium, vel ad futurum Pontificem legitimum appellavit. Non hic stetit. Per insidias, operâ Nogareti & Colonna, comprehendi abducique Pontificem jussit: à quibus indigna infandaque passus, omnique per triduum alimento privatus, haud multo post ex hac vita migravit.

Dubitandum non est quin in luctuoso hoc dissidio magna hinc inde animositas acerbitasque intercesserit. Notasse hoc loco sufficiat, quod ad rem nostram facit, Philippum, quantum ad spiritualia attinet, Pontificiam auctoritatem submissè ac reverenter agnovisse; neque aliam ob causam contempsisse Censuras Bonifacii, nisi quòd nullas invalidasque
arbi-

arbitraretur ; quòd rerum temporalium intuitu latae forent : neque ad futurum Concilium appellasse alio titulo , nisi quod prætenderet Bonifacium aut non legitimè fuisse electum , aut certè ob crimen Hæreseos Papali dignitate excidisse.

Sed passionis commotione , velut tempestate quadam animi paulatim desæviente , postquam Philippus ad lucem illam serenitatemque rediit , quam ratio religioque adspirat , latorum contra se Censurarum memor , nullam admittebat conscientia mordente quietem. Itaque ab his absolvi instanter postulavit. Sacer hic trepidantis animi horror causa fuit , cur Archiepiscopo Burdigalensi , priusquam Tiaram Pontificiam ei se procuraturum adpromisit , has condiciones tacto Sanctissimo Christi corpore jurandas proposuerit : *Primò* , inquiebat , *postulo ut me reconcilies Ecclesia Sancta , & ab eo me delicto absolvas quo Bonifacium Papam comprehendi jussi : secundò ut revoces latus in me , & in eos qui mihi adhaerunt , excommunicationes.* Quod & præstitit Archiepiscopus , quàm primùm Pontifex creatus fuit assumpto Clementis V. nomine.

Communis opinio fuit , mortem Philippi & trium liberorum ejus , fuisse Divinae vindictæ exemplum manifestum. Cùm enim modico singuli tempore regnassent , omnes nulla relicta prole mascula extincti sunt. Qua de re S. Antoninus , à Genebrardo citatus , ita loquitur : Sanctus quidam Episcopus cùm intellexisset comprehensum esse Bonifacium , coram multis edixit : Res hæc grata erit Regi Galliaë ; sed tam ipse quàm posterius ejus vindicem Dei manum non effugient.

Joan. Vil-
lanil. 8. c.
89. p. 318.
edit. Venet.

S. Antonin 3. part
apud Genebrard.
Chronographiæ

Vati-

I. 4. ad
an. 1315.
p. 672.

Vaticinium firmavit eventus. Quippe haud multò poſt, apro in equum, cui Rex infidebat, furioſius irruente, Philippus interiit. Tres quoque ipſius filii modico intervallo extincti ſunt, uxoribus eorum in adulterio deprehenſis. Ejuſdem prophetiæ meminit Villanius.

Joan. Vil-
lan. l. 8.
c. 64.

Ceterum ſine injuria negari nequit, Bonifacium fuiſſe magni nominis Papam. Sanctam ipſe Jubilæi ſolemnitatem, animabus adeo ſalutarem, primus inſtituit corpusque ipſius anno 1605. ducentis duobus ab ejus obitu annis, integrum experſque corruptionis repertum fuit, ut conſtat ex proceſſu verbali inſculpto ſepulcro ejus Romæ in Eccleſia S. Petri.

§. V.

De Diſſidio Ludovici XII. cum Julio II.

Julius II. Pontifex inito contra Gallos foedere, ac præ ſe ferens quandam ſtudio partium animoſitatem, quæ communem Chriſtianorum Patrem parum deceat; Impulit Ludovicum XII. ut Concilium Nationale Turoni inſtitueret: in quo ſequentes de auctoritate Pontificis quæſtiones propoſuit:

Apud
Lud. Bail
Summâ
Concil.
tom. 2.

An ob odium notorium & aggreſſionem injuſtam liceat Principi ſe ſubtrahere ab obedientia hujusmodi Pontificis? Concluſum per Concilium: Principem ab obedientia Papa ſe poſſe ſubducere ac ſubtrahere: non tamen in totum & indiſtinctè, ſed pro tuitione tantùm ac deſenſione jurium ſuorum temporalium.

Si Pontifex injuſtè, ordine juris non ſervato, proce-